

Aan: Regiegroep MRA
Datum: 18 april 2018
Bijlage: 7a (behorende bij agendapunt 7)
Onderwerp: Verantwoording over de realisatie van de MRA Begroting 2018
Portefeuille-
houder: Elisabeth Post
Opsteller: Remco Rienties (r.rienties@metropoolregioamsterdam.nl) / 06 – 20002447)

Gevraagde afspraken:

- 7.1 De verantwoording over de realisatie van de MRA Begroting 2018 en de toelichting hierop vast te stellen
  - 7.2 Te besluiten het bedrag dat vrijvalt terug te storten aan de deelnemers, door deze naar rato te verrekenen in de factuur voor de bijdrage voor 2019
-

Toelichting

In het MRA Convenant is vastgelegd dat de Regiegroep in haar bijeenkomst van april de financiële en inhoudelijke verantwoording over het voorgaande jaar vaststelt. In deze notitie is weergegeven hoe de MRA Begroting over 2018 is gerealiseerd, en is daarnaast een toelichting gegeven op de inhoudelijke resultaten.

Totaal overzicht van de realisatie

Figuur 1 is een totaal overzicht van de realisatie van de MRA Begroting weergegeven. Uit dit overzicht blijkt dat in 2018 voor wat betreft de inkomsten een bedrag is gerealiseerd van €8.340.348. Dit is ruim twee ton meer dan in de vastgestelde begroting 2018 is opgenomen. De oorzaak hiervan is dat in dit overzicht ook de bestemmingsreserve uit 2017 is opgenomen voor de onderdelen 'Uitvoering Strategische Agenda Toerisme (actie 1.10)' (een bedrag van €134.190) en 'MRA Congres 2018' (een bedrag van €80.000). Deze bedragen zijn in dit overzicht opgenomen omdat zij specifieke kosten uit 2018 dekken, en daarmee een beter beeld geven van de daadwerkelijke realisatie van de begroting van 2018.

Uit het overzicht blijkt ook dat aan de uitgaven kant een bedrag is gerealiseerd van €8.328.541. De specifieke kosten die hierboven genoemd zijn waar in 2017 een bestemmingsreserve voor is gemaakt, zijn ook hier in de begroting voor de uitgaven over 2018 opgenomen (waarmee dit bedrag ook €214.190 hoger ligt dan in de vastgestelde begroting).

De daadwerkelijk gerealiseerde uitgaven liggen €11.806 lager dan de begrote uitgaven en de daadwerkelijk gerealiseerde inkomsten. Voor 2018 is daarmee een overschot gerealiseerd van €11.806, dat is 0,14% van de begroting.

Totaaloverzicht realisatie MRA Begroting 2018		d.d.25.01.2019	
Lasten	begroting 2018	realisatie 2018	restant 2018
Uitvoering MRA Economie - Werkplan Economie	€ 5.084.190	€ 5.113.753	€ -29.563
Uitvoering MRA Ruimte - Werkplan Ruimte	€ 1.200.000	€ 1.175.315	€ 24.685
Uitvoering MRA Bereikbaarheid - Werkplan Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0
MRA Algemeen (w.o. Bureau)	€ 2.049.000	€ 2.039.473	€ 9.527
Onvoorzien	€ 7.158	€ 0	€ 0
totale lasten	€ 8.340.348	€ 8.328.541	
Inkomsten	begroting 2018	realisatie 2018	te vorderen
Gemeenten: €1.50 per inwoner*	€ 3.616.440	€ 3.616.440	€ 0
Prov. Noord-Holland: gelijke bijdrage Amsterdam	€ 1.250.436	€ 1.250.436	€ 0
Prov. Flevoland: gelijke bijdrage Almere	€ 297.218	€ 297.218	€ 0
Gemeente Amsterdam: extra bijdrage Economie	€ 1.439.532	€ 1.439.532	€ 0
Provincie Noord-Holland: extra bijdrage Economie	€ 1.439.532	€ 1.439.532	€ 0
Vervoerregio Amsterdam: extra bijdrage Trainee pool MRA	€ 83.000	€ 83.000	€ 0
Bestemmingsreserves vanuit 2017	€ 214.190	€ 214.190	€ 0
totale inkomsten	€ 8.340.348	€ 8.340.348	€ 0
Totale gerealiseerde inkomsten over 2018	€ 8.340.348		
Totale gerealiseerde kosten over 2018	€ 8.328.541		
Saldo	€ 11.806		

Figuur 1: totaal overzicht van de realisatie van de MRA Begroting.

Realisatie van het algemene deel van de MRA Begroting (waar onder het MRA Bureau)

Figuur 2 geeft een overzicht van de realisatie van het algemene deel van de MRA Begroting. Het totale bedrag dat hier is begroot is €80.000 hoger dan opgenomen in de vastgestelde MRA Begroting: dat is vanwege de bestemmingsreserve uit 2017 die is gemaakt voor het MRA Congres dat in 2018 is georganiseerd.

Bij de post 'Personele lasten kern van het MRA Bureau' is een overschrijding van bijna €41.000. Deze overschrijding valt te verklaren door een hogere uitgave voor de inzet van programmasecretarissen (op een begroot bedrag van €175.000 is ongeveer €231.000 gerealiseerd). Er was een grotere (tijdelijke) behoefte aan ondersteuners van programmamanagers bij MRA programma's en projecten dan vooraf ingeschat. Een van de achterliggende oorzaken hiervan is dat het keer op keer lastig blijkt dergelijke inzet 'om niet' van MRA deelnemers geleverd te krijgen.

Realisatie begroting MRA Algemeen (w.o. Bureau) 2018	Begroting	Realisatie	Restant 2018
Personele lasten kern van het MRA Bureau	€ 793.000	€ 833.957	€ -40.957
Budget Programmacoördinatoren en projectmanagers	€ 666.000	€ 625.730	€ 40.270
Bureaustkosten	€ 290.000	€ 301.444	€ -11.444
Congres en Onderzoek*	€ 300.000	€ 278.342	€ 21.658
Totaal	€ 2.049.000	€ 2.039.473	€ 9.527

* begroting voor deze post is inclusief bestemmingsreserve uit 2017 voor het MRA Congres

Figuur 2: overzicht van de realisatie van het algemene deel van de MRA Begroting

metropool regioamsterdam

Bij het budget voor programmacoördinatoren en projectmanagers is een overschot van ongeveer €40.000. Dit overschot is het gevolg van een kritische sturing op verzoeken tot financiering van inzet voor programmamanagers of projectleiders. Vanuit het MRA Bureau is continu gepoogd om met uitlenende MRA partners goede afspraken te maken over de vergoeding voor de inzet van mensen en de eigen bijdrage daarin als gemeente / provincie. Mede hierdoor is deze post goed binnen het begrote bedrag gebleven.

Realisatie van de begroting van het Platform Economie

Figuur 3 geeft een overzicht van de realisatie van de begroting van het Platform Economie. Het totaal bedrag dat hier is begroot is €134.190 hoger dan opgenomen in de vastgestelde MRA Begroting: dat is vanwege de bestemmingsreserve uit 2017 die is gemaakt voor het onderdeel 'Uitvoering Strategische Agenda Toerisme (actie 1.10)'

De begroting voor het Platform Economie is overschreden. Het begrote bedrag van €5.084.190 is met €29.563 overschreden (0,58%), wat heeft geleid tot een totale uitgave van €5.113.753 voor het jaar 2018. Deze overschrijding is ontstaan door hogere uitgaven bij verschillende begrotingsposten, te weten de vastgoed marketing strategie (-€20.000), Plabeka (-€40.000), energietransitie (-€16.341) en urgente projecten (-€418.450). Deze tekorten zijn echter grotendeels gecompenseerd door lagere uitgaven voor bijvoorbeeld posten als toerisme (€3.758) en triple helix prijsvragen (€450.000).

Hier onder volgt per punt uit de begroting van het Platform Economie een korte en concrete toelichting op hetgeen afgelopen jaar is gerealiseerd. Gezien de grote hoeveelheid punten betreft dit een beknopte weergave: op aanvraag is bij het MRA Bureau meer informatie over specifieke onderwerpen beschikbaar. Per actie is het corresponderende nummer van de betreffende actie uit de MRA Agenda gebruikt, net als in figuur 3 bij het overzicht van de financiële realisatie.

1.3 – Uitvoering geven aan de vastgoedmarketing strategie van de MRA om internationale investeerders aan te trekken

Vanuit deze actie wordt de aanwezigheid als MRA met een eigen MRA stand op de belangrijke vastgoedbeurzen gefinancierd (de MIPIM-vastgoedbeurs in Cannes, ExpoReal in Munchen en de Provada in Amsterdam), wordt er twee keer per jaar een trendbrief vastgoed opgesteld en verspreid, en worden er marketing activiteiten ondernomen op basis van deelregionale profielen.

1.5/1.6 – Transformatie van kantoren, bedrijven en (tijdelijk) woon- en werkruimte met veel aandacht voor de leefkwaliteit, bijvoorbeeld door flexibelere bestemmingsplannen

Door de regionale afstemming op het gebied van kantoren en bedrijventerreinen en de inspanningen van het Projectbureau Herstructurering bedrijven terreinen zijn het afgelopen jaar de volgende resultaten behaald:

- de leegstand van kantoren is gedaald van 15,7% (2017) naar 13% (2018)
- er is 470.000 m² aan kantoren getransformeerd
- er is 42 ha aan bedrijventerreinen getransformeerd
- een onderzoek naar herstructurering van bedrijventerreinen is opgeleverd
- er is 111 ha aan bedrijventerreinen uitgegeven

metropool regioamsterdam

1.9 De regionale hotelstrategie 2016-202 op korte termijn herijken, en op de middellange termijn uitbouwen tot een regionale accommodatie strategie

In 2018 heeft een verdere uitrol van Visitordata plaats gevonden. Inmiddels zijn 6 grote gemeenten aangesloten op het digitale nachregister dat op dag niveau inzicht geeft in verblijf, herkomst en reden van bezoek van hotelgasten in de MRA.

In 2018 is het aantal geplande hotelprojecten én hotelkamers buiten Amsterdam voor het éérs groter dan dat in Amsterdam. De hotelmonitor op 31-12-2018 geeft voor Amsterdam 40 projecten, voor buiten Amsterdam zijn 60 projecten gepland

In 2018 hebben de bestuurders van de MRA aangegeven dat ze instemmen met de introductie van MRA brede sturingsinstrumenten op de toegevoegde waarde van nieuwe verblijfsaccommodaties.

In maart 2019 wordt aan hen het MRA ontwikkelkader verblijfsaccommodaties voorgelegd

In 2018 hebben diverse gemeenten advies ingewonnen bij de MRA. Dit betrof adviezen rondom specifieke hotelprojecten zoals in Amsterdam, Landsmeer, Velsen en Uithoorn en adviezen rondom aspecten van de sector. Op verzoek van de MRA bestuurders is in 2018 een projectgroep vakantieverhuur opgericht die met name via het delen van best practices, kennis en informatie zorgt voor regionale samenwerking op dit dossier.

1.10 Uitvoering van het programma Amsterdam Bezoeken, Holland Zien

De reguliere marketing en promotie activiteiten richting internationale bezoekers zijn uitgevoerd.

Extra aandacht ging daarbij uit in de volgende perioden naar de volgende gebieden:

- Maart: Flowers of Amsterdam
- April: Authentic Haarlem
- Mei: Castles & Gardens of Amsterdam
- Juni: Old Holland
- Juli: Amsterdam Beach
- Augustus: New Land

Enkele van de belangrijke marketing en promotie activiteiten omvatten twee dedicated persreizen in de regio, uitgebreide campagnes op social media (met name via Facebook, Instagram en de iamsterdam.com portal), printmedia (themamaps, iamsterdam magazine) en de ontwikkeling van VR-filmpjes van de deelregio's.

In 2018 is daarnaast een belangrijke stap gezet naar het aanjagen van destinatie- en productontwikkeling in het kader van de marketing en promotie strategie van ABHZ. Een aanjager is aangesteld die in alle deelregio's heeft verkend welke acties op korte termijn bij kunnen dragen aan de destinatie- en productontwikkeling.

1.10 gezamenlijk uitvoering geven aan de Strategische Agenda Toerisme in de MRA 2025, en het daarbij behorende actieprogramma toerisme

In 2018 is uitvoering gegeven aan een grote hoeveelheid acties behorende bij doelstellingen uit de Strategische Agenda Toerisme in de MRA 2025. Enkele aansprekende voorbeelden hiervan:

- Ontwikkeling en ingebruikname van de *artificial intelligence chatbot* Goochem: Goochem is een zelflerende chatbot die bezoekers op basis van hun profiel en interesses gids naar interessante (culturele) activiteiten in de regio
- CycleSeeing Amsterdam: de ontwikkeling van 8 toeristische fietsroutes voor internationale bezoekers en een bijbehorende webportal die Amsterdam en de regio met elkaar verbinden.
- Pilot Welkom-teams: een kwartier maker heeft zich gericht op het ontwikkelen van een concept voor het opzetten van een community van enthousiaste hosts (vrijwilligers,

metropool regioamsterdam

- studenten en gemeentelijke werkers) die Amsterdam en de regio een warm hart toe dragen, en een oprecht gevoel van welkom willen uitstralen naar bezoekers.
- Verscheidene onderzoeken naar o.a. samenwerking op het gebied van zakelijke bezoekers, het stimuleren van attractie ontwikkeling in de regio en riviercruise
- Het opzetten van een regionale evenementenstrategie (zie ook 3.3 bij Ruimte)

2.1 MRA- Start Ups

In 2018 is het project MRA Start Up in Residence gestart: in 9 MRA gemeenten werken 7 start-ups aan maatschappelijk vraagstukken. Daarnaast is ook de Amsterdam Campus gelanceerd, een netwerk van 20 campussen in de MRA/NHN, gericht op profilering van de MRA als innovatieve/kennisintensieve regio met fysieke plekken waar triple helix samenwerking gestalte krijgt; naast profilering is kennisdeling belangrijk onderdeel

2.3 Open Amsterdam / Internationalisering

In 2018 is samen met IN Amsterdam een informatiecampagne georganiseerd m.b.t. huisvestingsmogelijkheden voor internationals (incl. focus op EMA medewerkers). Daarnaast is vanuit deze post ook een bijdrage aan IN Amsterdam gedaan bv facilitering van internationals (14.000 nieuwe internationals geholpen in 2018)

2.4 Datacenters

Er is een eerste verkenning uitgevoerd naar ruimte- en energiebehoefte van datacenters, onder meer ten behoeve van de nieuwe Plabeka afspraken.

2.5 Onderwijs & Arbeidsmarkt

Vanuit het programma voor onderwijs & arbeidsmarkt zijn het afgelopen jaar de volgende activiteiten uitgevoerd:

- er wordt geparticipeerd (cofinanciering) in 4 RIF aanvragen
- het Regionaal Skillsakkoord is ondertekend door ruim 90 partijen (bedrijven, opleidingsinstellingen, gemeenten, brance-organisaties, ministeries, etc.)
- er is een financiële bijdrage verleend aan de Techport IJmond

2.9 Triple Helix

In de samenwerking met de Board is het afgelopen jaar het volgende bereikt:

- financiering Board organisatie – afspraken in kader Koersdocument 2019-2022 gemaakt
- met Board, Amsterdam Marketing en EZ-Amsterdam State of the Region georganiseerd, incl 5 mobilisatietrajecten (o.m. convenant circulair inkopen)
- prijsvraag bouwlogistiek succesvol afgerond+ prijsvraag open data uitgeschreven
- smart industry programma (samen met provincies Utrecht, Flevoland, NH en min EZK): oprichting Smart Industry Hub Noordwest met bedrijfsleven, brancheorganisaties, kennis- en onderwijsinstellingen: o.m fieldlabontwikkeling en voucherregeling MKB

3.10 Cultuurimpuls

In 2018 is het MRA Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed opgesteld en vastgesteld. Daarnaast is een pilot gestart voor een gerichte marketing en promotie campagne richting bezoekers en inwoners van de MRA voor het cultuurjaar in Haarlem.

4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 en 4.7 (acties in het kader van Circulaire Economie):

In 2018 zijn vanuit de doelstellingen voor Circulaire Economie de volgende resultaten behaald;

metropool regioamsterdam

- er is een convenant circulair inkomen gesloten, door vrijwel alle MRA-deelnemers ondertekend
- de pilot circulair inkopen toeristische bewegwijzering Gooi- en Vechtstreek
- er zijn 6 businesscases voor afval/grondstoffen in ontwikkeling genomen (textiel, plastics, luiers, e-waste, biomassa, en bouw&sloop)
- in de circulaire west-as is de ruimtelijk economische visie vastgesteld, waarbij de west-as is geïntegreerd in de activiteiten vanuit CE op MRA schaal
- er is een nulmeting uitgevoerd over de CE in de MRA.

7.2 Structureel monitoren van relevante trends en ontwikkelingen op (inter)nationale en MRA-schaal (MRA dashboard), met medeneming van signalen uit de samenleving

Uitvoering en presentatie van de Economische Verkenningen van de Metropoolregio Amsterdam, dit jaar gelanceerd tijdens het evenement rondom *The State of the Region*

Realisatie van de begroting van het Platform Ruimte

Figuur 4 geeft een overzicht van de realisatie van de begroting van het Platform Ruimte.

Hier onder volgt per punt uit de begroting van het Platform Ruimte een korte en concrete toelichting op hetgeen afgelopen jaar is gerealiseerd. Gezien de grote hoeveelheid punten betreft dit een beknopte weergave: op aanvraag is bij het MRA Bureau meer informatie over specifieke onderwerpen beschikbaar. Per actie is het corresponderende nummer van de betreffende actie uit de MRA Agenda gebruikt, net als in figuur 4 bij het overzicht van de financiële realisatie.

1.1 en 1.2: Alle MRA gemeenten maken afspraken over afstemming en programmering woningbouw. Alle MRA-gemeenten geven aan welke binnenstedelijke locaties de komende 4-10 jaar ter beschikking komen.

Kort samengevat zijn de uitgevoerde activiteiten bij deze acties:

- Inhuur van Stec Groep ten behoeve van uitvraag Monitor Plancapaciteit 2017, met extra inzet op potentiële woningbouw binnenstedelijke verdichting en opstellen van de Analyse Monitor Plancapaciteit MRA 2017 t.b.v. MRA actie 1.1
- Opstellen publicatie MRA actie 1.1 'In gesprek over onze woningbouwopgave tot 2040'
- Afronding en oplevering WiMRA
- Redactionele bijdrage aan Nul20
- Organisatie programmadag ambtenaren bouwen en wonen MRA-partijen en bestuurlijke bijeenkomst voor alle bestuurders Bouwen en Wonen MRA.
- Nauwere samenwerking met het Rijk door bestuurlijke overleggen.
- Meer facts&figures (verbetering vergelijkbaarheid gegevens) en beter inzicht in werking woningmarkt MRA
- Versterking regionale samenwerking en kennisdeling binnen de MRA
- Meer kennis en begrip van en voor elkaar, leidt tot meer samenwerking. Zowel binnen MRA als met het Rijk.
- Inventarisatie betaalbaarheidsproblematiek woningmarkt, zowel MRA breed als binnen deelregio's.
- Opzetten instrumentenkoffer maatregelen betaalbaarheid.
- Realiseren van een infographic om complexiteit rond betaalbaarheidsproblematiek te visualiseren.
- Stuurgroep regionale agenda corporaties-MRA gevormd.

metropool regio **amsterdam**

- Inzicht in en gedeeld verhaal over de problematiek rondom de betaalbaarheid op de woningmarkt MRA.
- Gemeenten hebben kennis van instrumenten om betaalbaarheid te borgen, waardoor meer betaalbare woningen gerealiseerd/behouden worden in de MRA.

1.4 De MRA gemeenten onderzoeken bestaande jaren 70- en 80 wijken op behoeften en mogelijkheden vanuit de zorgvraag en vergrijzing en delen kennis over de preventie van sociale problemen in verouderde wijken

In het kader van deze actie hebben MRA gemeenten jaren 70- en 80- wijken (laten) onderzoeken op behoeften en mogelijkheden vanuit de zorgvraag en vergrijzing en het delen van kennis over de preventie van sociale problemen in verouderde wijken. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Platform31, en richt zich op drie vragen:

- In welke woonerfwijken binnen de MRA tekenen zich patronen van fysieke en/of sociale achteruitgang af?
- Wat is de aard van de problematiek, welke ontwikkelingen liggen hier aan ten grondslag?
- Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen en in hoeverre wordt hier al aan gewerkt.

1.6 Transformatie en/of herstructurering verouderd glastuinbouwgebied bij Greenport Aalsmeer, bijvoorbeeld naar woon- en werkruimte

Voor dit actiepoint wordt momenteel een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een versnelling van de transformatie van verouderde glastuinbouwgebieden in de Greenport Aalsmeer. Het onderzoek omvat een goede inventarisatie, waarbij de totale omvang van de te transformeren gebieden en de totale programmering in nieuwe functies in beeld wordt gebracht.

1.11 Het versnellen van de woningbouwproductie in de MRA voor 60.000 nieuwe woningen van 2017 t/m 2020

Concrete behaalde resultaten voor deze actie in 2018 omvatten:

- Actualisatie en uitvoering Monitor Plancapaciteit
- Implementatie van het planningsysteem Primavera bij verschillende MRA gemeenten.
- Actualisatie en analyse voortgang woningproductie (Fakton)
- Redactionele bijdrage aan BouwWoonLeef en aan regionale uitbreiding AmsterdamWoont.
- Inzicht in (potentiële) plancapaciteit MRA: tot 2040 circa 465.000 woningen. Veel mogelijkheden voor woningproductie in de MRA.
- Beter inzicht in kansen en knelpunten woningproductie MRA en ondersteuning van MRA gemeenten bij oplossen knelpunten, waardoor woningproductie versnelt.
- Woningzoekenden hebben meer zicht op diverse woonaanbod in de MRA, waardoor woningzoekenden hun woonwensen beter kunnen realiseren.

Deze acties dragen bij aan het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor een versnelling van de woningbouw. De komende jaren worden acties voor deze doelstelling uit de MRA Agenda voortgezet om de daadwerkelijke versnelling te bewerkstelligen.

3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 3.6 – MRA Programma Landschap

Het jaar 2018 heeft in het teken gestaan van het opstellen van een integrale aanpak en start van de uitvoering ervan. Dit gebeurt langs drie lijnen:

- 1) de betekenis van het landschap (het opstellen van waardenkaarten en een landschappelijk narratief voor de MRA, in samenwerking met het programma cultuur)

metropool regioamsterdam

- 2) werken aan het landschap (per deelregio in beeld brengen van de samenhang van het landschap met grote ruimtelijke opgaven en de schuurpunten, koppelkansen en investeringsopgaven).
- 3) de financiering van het landschap (het in beeld brengen van geldstromen, investeringsopgaven, financieringsconstructies en een verkenning door Job Cohen naar het draagvlak om tot financieringsafspraken te komen).

In mei 2019 zijn uitkomsten van deze sporen beschikbaar en vormen zij een bouwsteen voor de MRA Agenda, maar ook bijvoorbeeld voor lokale en regionale omgevingsvisies. In de tweede helft van 2019 moeten deze sporen landen in regionale processen, projecten en programma's. Ook moet dan bestuurlijke besluitvorming over vervolgstappen zoals prioritering en uitwerking plaatsvinden, waar onder een financieringsvoorstel. Daarnaast wordt gewerkt aan enkele projecten, zoals de realisatie van een pilot-Buitenpoort (opening in maart 2019), en een ontwerprijvraag op het gebied van energie en ruimte.

3.3 Een regionaal plan voor afstemming van evenementen waarbij rekening wordt gehouden met een optimale verdeling van overlast en inkomsten die bijdragen aan het beheer van gebieden

Afgelopen jaar is de inventarisatie evenementenlocaties en evenementen in de MRA opgeleverd in afstemming met de MRA-gemeenten, hiervoor zijn deelregionale sessies gehouden.

Het rapport 'Inventarisatie evenementenlocaties in de MRA' is opgesteld aan de hand van deze inventarisatie, en vormt de eerste bouwsteen voor een regionale strategie rondom evenementen. In het rapport zijn de plekken in de MRA in beeld gebracht waar nog ruimte is voor evenementen. Hierdoor zijn de gemeenten in beeld gekomen waarmee verder geschakeld moet worden in dit traject. Er is een vervolgopdracht gegeven aan Bureau Stedelijke Planning om op regionale schaal 'locatieprofielen' uit te gaan werken van de locaties waar nog ruimte is. Op basis van culturele profielen van de deelregio's wordt gekeken welke evenementen waar iets bijdragen aan de profilering van de deelregio's, en welke evenementen meer 'footloose' zijn. Op basis hiervan kunnen scherpere keuzes gemaakt gaan worden door de gemeenten met betrekking tot evenementen, en vallen bepaalde evenementen wellicht buiten de boot. Door de locatieprofielen is het voor hen snel te zien waar ze naar toe kunnen verplaatsen binnen de MRA als de gemeenten ervoor open staan. Het uiteindelijke doel van de regionale evenementenstrategie is om evenementen op een zo goed mogelijk passende locatie plaats te laten vinden, daarbij een juiste balans tussen de evenementen en de omgeving te laten zijn, en waar mogelijk de voordelen van evenementen zo goed mogelijk over de regio te spreiden.

4.8 Opstellen en uitvoeren van een regionaal programma voor energie waarin de MRA-partners invulling geven aan het landelijke Energieakkoord en een bijdrage aan de Nationale Energieatlas

Deze actie kwam in 2018 in het teken te staan van voorbereiding van RES-trajecten in NHZ en Flevoland. Focus verschoof daardoor van het werken aan een MRA-energieprogramma naar ondersteuning vanuit MRA bij RES-trajecten en naar het creëren van randvoorwaarden in MRA voor energietransitie.

Dit heeft opgeleverd:

- Heldere afspraken over rolverdeling tussen MRA, provincies en gemeenten op het terrein van energietransitie en RES-sen.
- Energielab-bijeenkomst over waterstof als aanzet voor discussie over beleidsinzet m.b.t. dat onderwerp
- Deelname van de MRA aan Clean Energy Challenge die gericht is op zoeken naar onorthodoxe energieoplossingen voor binnensteden en kwetsbare landschappen.

metropool regioamsterdam

- Afspraken over aanpak en rolverdeling m.b.t. RES-sen zijn geconcretiseerd. Voorbereiding RES-sen is gestart.
- Energielab heeft basis gelegd voor discussie over hoe we in MRA maximaal kunnen voorsorteren op rol van waterstof in energiesysteem.
- Clean Energy Challenge heeft geresulteerd in circa 15 creatieve oplossingen die mogelijk implementeerbaar zijn in de MRA.

In 2019 zal bekeken worden of de energie gerelateerde acties in de MRA Actie-Agenda nog voldoen of dat zij moeten worden bijgesteld, en zal een MRA Duurzaamheid Top worden georganiseerd. Tijdens deze top (september 2019) moeten zo scherp mogelijk afspraken worden gemaakt tussen MRA-overheden over hoe we duurzaamheidsambities gaan realiseren en wat dat betekent in relatie tot andere thema's.

4.9 Opschalen van pilots van slimme en flexibele energiesystemen zoals smart grids, waarbij vraagsturing en energieopslag een rol spelen

In 2018 zijn voor deze actie de volgende resultaten behaald:

- Het Innovatieprogramma Smart Energy Systems is afgerond en goedgekeurd door PHO Duurzaamheid.
- Met allerlei stakeholders is gewerkt aan definiëren van concrete vervolgstappen op basis van dat programma.
- Denklijnen uit het Innovatieprogramma zijn ingebracht in lopende energietransitie trajecten
- Denklijnen uit het Innovatieprogramma zijn geïntegreerd in bijv. de plannen van de Industrietafel NZKG.
- Zaanstad heeft Europese subsidie ontvangen voor Empower-project

Een voorstel voor het vervolg op deze actie zal in mei worden voorgelegd aan het PHO Duurzaamheid. Waar relevant wordt de via deze actie opgedane kennis ingebracht in lopende discussies over energietransitie in de MRA.

4.10 Uitbreiden en verknopen van warmte/koude netwerken in de MRA voor grotere efficiëntie en aansluiting van 300.000 extra woningequivalenten

In 2018 zijn voor deze actie de volgende resultaten behaald:

- Grand Design 2.0 (een regionaal plan voor warmte/koude netwerken) is voorbereid, opgeleverd en gepresenteerd.
- Plan opgesteld om inzichten uit deze actie maximaal in te brengen in voorbereiding van RES-sen en warmtetransitieplannen en vertaling daarvan in voorstel om inzet op deze actie tijdelijk uit te breiden door vorming van versnellingsteam.
- Instemming bereikt over tijdelijke uitbreiding van het team om inzichten maximaal te delen in de MRA.
- 37 partijen zijn aangesloten op het programma

Het programma levert een bijdrage aan een duurzame warmte-infrastructuur in de MRA. Collectieve warmtenetten zijn nodig om de transitie naar aardgasvrij verwarmen mogelijk te maken. Het programma vergaart en ontsluit input voor zowel de RES-sen als voor warmtetransitieplannen. Door het opzetten van een 'versnellingsteam' worden de mogelijkheden vergroot om via dit programma concrete ondersteuning te bieden aan gemeenten en provincies die warmtenetten willen aanleggen.

metropool regioamsterdam

4.11 Opstellen en uitvoeren van een regionaal programma voor het versnellen van energiebesparing

In 2018 zijn voor deze actie de volgende resultaten behaald:

- Verschillende acties zijn uitgevoerd en producten opgeleverd die gemeenten moeten helpen bij de opgave die zij hebben op het terrein van energiebesparing in de gebouwde omgeving.
- Eindrapport en advies voor vervolgaanpak is voorbereid
- Inzichten in wat werkt en wat niet werkt
- Eindrapport en advies voor vervolgaanpak
- Communicatiemiddelen zoals storymap en thuisreis zijn ontwikkeld

MRA-brede inzet op deze actie ondersteunt gemeenten bij hun opgave, moet voorkomen dat alle gemeenten zelf het wiel uitvinden en kan – door schaalgrootte van de MRA – tot een meer effectieve inzet leiden. Een voorstel voor het vervolg op deze actie zal in mei worden voorgelegd aan het PHO Duurzaamheid.

6.1 Een regionaal plan uitwerken voor de waterhuishouding waarin maatregelen staan op het gebied van calamiteitenvoorzieningen, waterberging, meerlaagse waterveiligheid, waterkwaliteit, verzilting van de landbouwgronden, bodemdaling en beperking van het watergebruik, onder meer in samenwerking met het Nationaal Deltaprogramma en andere rijksprogramma's

In het kader van deze actie worden producten ontwikkeld die helder maken 'hoe' en 'waar' klimaatbestendige woningbouw moet plaatsvinden en de bescherming van vitale en kwetsbare infrastructuur moet plaatsvinden.

Resultaten uit het Platform Mobiliteit

In de begroting zijn geen kosten opgenomen voor het Platform Mobiliteit. De acties die behoren bij het Platform Mobiliteit worden vanuit andere middelen gefinancierd. Om toch een beeld te geven van activiteiten die het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, zijn hieronder heel beknopt een aantal voorbeelden genoemd. Meer informatie is op aanvraag bij het MRA-Bureau beschikbaar.

- o De kaart voor een snel, comfortabel en aantrekkelijk fietsroutenetwerk in de MRA is met alle gemeenten en provincies vastgesteld. De Vervoerregio coördineert de uitvoering en deze ligt goed op schema. Het Rijk heeft vanuit het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport cofinanciering beschikbaar gesteld voor het oplossen van een aantal knelpunten.
- o Er is een Samenwerkingsagenda Logistiek opgesteld. Deze agenda ontfermt zicht over de MRA Agenda actiepunten 5.4 (bereikbaarheidsagenda goederen en 5.9 vormgeven stedelijk distributienetwerk). De acties worden samen met het bedrijfsleven uitgevoerd.
- o Rijk en Regio hebben samen het MRA Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid opgezet en gefinancierd. Stedelijke bereikbaarheid, slimme en duurzame benutting, de ontwikkeling van Zuidwest Amsterdam -Haarlemmermeer en vooral van de Netwerkringen in de MRA geven invulling aan de MRA Agenda actiepunten 5.5. In 2018 is het eerste project (A9, knooppunt Rottenpolderplein) met een startbeslissing begonnen.

Figuur 3: realisatie van de begroting van het Platform Economie

Realisatie begroting MRA Platform Economie 2018		25.01.2018		
Actie Nr.	Inhoudelijke werkzaamheden MRA Agenda en acties jaarplan 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Resultaat 2018
Ruimte geven aan wonen en werken				
<i>Bouwen en aanpassen</i>				
1.3	Uitvoering geven aan de Vastgoedmarketingstrategie van de MRA om	€ 150.000	€ 170.000	€ -20.000
<i>Transformeren en herstructuren</i>				
1.5	Transformatie van kantoren, bedrijven en (tijdelijk) woon- en werkruimte met	€ 100.000	€ 100.000	€ 0
1.6	Transformatie en/of herstructurering bedrijven en terreinen bijvoorbeeld naar	€ 130.000,00	€ 170.000	€ -40.000
<i>Groeiend aantal bezoekers faciliteren en beter spreiden</i>				
1.9	De Regionale hotelstrategie 2016-2020 op korte termijn herijken, en op de	€ 150.380	€ 138.911	€ 11.469
1.10	Uitvoering van het programma Amsterdam Bezoeken, Holland Zien	€ 300.000	€ 300.000	€ 0
1.10	Gezamenlijk uitvoering geven aan de Strategische Agenda Toerisme in de MRA	€ 284.190	€ 280.432	€ 3.758
Totaal begroot voor 'Ruimte geven aan wonen en werken'		€ 1.114.570	€ 1.159.343	€ -44.773
Slimmer en innovatiever werken				
<i>Aantrekken en huisvesten van start-ups, kenniswerkers en studenten</i>				
2.1	Inzet op campusontwikkeling voor start-ups en helpen bij het vinden van	€ 0	€ 0	€ 0
2.2	De MRA-partijen maken op regionaal niveau afspraken over	€ 0	€ 0	€ 0
2.3	(Voorstel nieuwe actie 2.3): Samen met universiteiten en hogescholen	€ 100.000	€ 100.000	€ 0
2.4	Een plek aanwijzen in de nabijheid van de internetknooppunten in Amsterdam			
<i>Investeren in aansluiting onderwijs op de arbeidsmarkt</i>				
2.5	(Voorstel samenvoegen acties 2.5 tm 2.8 tot 1 nieuwe actie 2.5): De MRA richt	€ 400.000	€ 400.000	€ 0
2.9	Via het organiseren van prijsvragen worden bedrijven en kennisinstellingen	€ 1.200.000	€ 750.000	€ 450.000
2.9	(Voorstel voor nieuwe actie 2.9): Het in triple-helix organiseren van de	€ 1.414.000	€ 1.414.000	€ 0
Totaal begroot voor 'Slimmer en innovatiever werken'		€ 3.114.000	€ 2.664.000	€ 450.000
De leefkwaliteit verbeteren				
<i>Het versterken van de sociale en culturele samenhang</i>				
3.10	De MRA Partners geven uitvoering aan de cultuurimpuls van de MRA, die zich	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal begroot voor 'De leefkwaliteit verbeteren'		€ 0	€ 0	€ 0
Versnellen van de transitie naar een schone economie				
<i>Beter benutten van grondstoffen</i>				
4.1	Een plan opstellen met koplopers in het bedrijfsleven voor het circulair maken		€ 291.341	€ 8.659
4.3	De Westas, grondstoffenrotonde Zaanstad, Gooi en Vechtstreek, Schiphol Trade		€ 25.000	€ -25.000
4.4	Een MRA-brede grondstoffenatlas opstellen, met grondstoffen analyse	€ 300.000		
4.5	De MRA wijst plekken aan voor tijdelijke opslag van hoogwaardige			
4.6	Inventarisatie van braakliggende terreinen die in de komende 5 tot 10 jaar			
4.7	Onderzoeken van de regionale afvalinzameling- en verwerking, en voorstellen			
Totaal begroot voor 'Versnellen van de transitie naar een schone economie'		€ 300.000	€ 316.341	€ -16.341
De Metropool wendbaarder maken				
7.1	Verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in de MRA	€ 0	€ 0	€ 0
7.2	Structureel monitoren van relevante trends en ontwikkelingen op	€ 150.000	€ 150.000	€ 0
7.3	Om de betrokkenheid bij de opgaven van de MRA raadsleden,	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal begroot voor 'De metropool wendbaarder maken'		€ 150.000	€ 150.000	€ 0
Overige kosten / activiteiten				
Nvt	Europa	pm	€ 0	€ 0
nvt	Detailhandel	€ 0	€ 0	€ 0
nvt	Budget voor urgente nieuwe projecten of activiteiten	€ 405.620	€ 824.070	€ -418.450
Totaal begroot voor 'Overige kosten / activiteiten'		€ 405.620	€ 824.070	€ -418.450
Totaal realisatie begroting Platform Economie 2018:		€ 5.084.190	€ 5.113.753	-€ 29.563

Figuur 4: de realisatie van de begroting van het Platform Ruimte

Realisatie begroting MRA Platform Ruimte 2018			25.01.2018	
Actie Nr.	Inhoudelijke werkzaamheden MRA Agenda en acties jaarplannen PHO 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018	Resultaat 2018
Ruimte geven aan wonen en werken				
<i>Bouwen en aanpassen</i>				
1.1	Alle MRA-gemeenten maken afspraken over afstemming en programmering woningbouw.	€ 90.000	€ 86.000	€ 4.000
1.2	Alle MRA-gemeenten geven aan welke binnenstedelijke locaties komende 4-10 jaar ter beschikking komen.	€ 0	€ 0	€ 0
1.4	De MRA-gemeenten onderzoeken bestaande jaren 70- en 80- wijken op behoeften en mogelijkheden vanuit de zorgvraag en vergrijzing.	€ 0		€ 0
<i>Transformeren en herstructuren</i>				
1.5	Transformatie van kantoren, bedrijven en (tijdelijk) woon- en werkruimte met veel aandacht voor de leefkwaliteit, bijvoorbeeld door flexibelere bestemmingsplannen	€ 0	€ 0	€ 0
1.6	Transformatie en/of herstructurering verouderd glastuinbouwgebied bij Greenport Aalsmeer, bijvoorbeeld naar woon- en werkruimte	€ 0	€ 0	€ 0
1.7	MRA-partners nemen samen met de luchtvaartsector het initiatief om voor het onderwerp wonen, werklocaties en vliegen met een voorstel te komen richting het Rijk	€ 0	€ 0	€ 0
1.8	Knooppuntontwikkeling met als prioriteit de spoorcorridors Zaan en Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad (SAAL) waar hoogfrequent rijden wordt ingevoerd	€ 0	€ 0	€ 0
1.11	Versnelling woningbouwproductie. De gemeenten in de MRA zetten in op versnelling van de woningproductie. Afsproken is om in de periode 2016 t/m 2020 tenminste 60.000 woningen in aanbouw te nemen.	€ 60.000	€ 60.000	€ 0
overig 1	Activiteiten, niet zijnde acties uit de MRA Agenda: Thema's en werkzaamheden Bouwen en Wonen: onderzoeken (waaronder WiMRA), analyse, monitoring, marketing, communicatie etc..	€ 340.000	€ 357.314	€ -17.314
Totaal begroot voor 'Ruimte geven aan wonen en werken'		€ 490.000	€ 503.314	€ -13.314
Slimmer en innovatiever werken				
<i>Aantrekken en huisvesten van start-ups, kenniswerkers en studenten</i>				
2.2	De MRA-partijen maken op regionaal niveau afspraken over studentenhuishuizing en huisvesting voor pas afgestudeerden en internationale kenniswerkers (is tevens onderdeel van actie 1.1).	€ 10.000	€ 10.825	€ -825
2.4	Een plek aanwijzen in de nabijheid van de internetknooppunten in Amsterdam (zoekgebied: Westas) waar datacenters zich kunnen vestigen en op lange termijn kunnen blijven.	€ 30.000	€ 30.000	€ 0
Totaal begroot voor 'Slimmer en innovatiever werken'		€ 40.000	€ 40.825	€ -825
De leefkwaliteit verbeteren				
<i>Beter benutten van landschap</i>				
3.1	Een actieprogramma opstellen en uitvoeren voor het metropolitane landschap (Identity matching, Investerings en beheeragenda, Veenweide, Buitenpoorten	€ 100.000	€ 120.000	€ -20.000
3.2	Onderzoek doen naar een landschapsfonds en een landschapscompensatieregeling voor de MRA.	€ 30.000	€ 30.000	€ 0
3.3	Een regionaal plan voor afstemming van evenementen waarbij rekening wordt gehouden met een optimale verdeling van overlast en inkomsten die bijdragen aan het beheer van gebieden.	€ 30.000	€ 20.000	€ 10.000
3.4	Een verkenning uitvoeren naar de metropolitane potentie van het Markermeer-IJmeer voor de doelstellingen van de MRA.	€ 0	€ 0	€ 0
3.5	Een curator aanstellen voor het landschap, te beginnen met Waterland als voorbeeldproject, die in 10 jaar tijd het landschap op de kaart zet voor recreanten en toeristen.	€ 0	€ 0	€ 0
3.6	De MRA-partners voeren een quick scan uit voor lopende landschappelijke projecten (zoals de Markermeerdijken) om na te gaan in hoeverre de in deze agenda gemaakte keuzes en acties daarin meegenomen worden.	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Het versterken van de sociale en culturele samenhang</i>				
3.9	Kennisdelen over de preventie van sociale problemen in verouderde wijken.	€ 0	€ 0	€ 0
overig 3	Activiteiten, niet zijnde acties uit de MRA Agenda: Werkzaamheden Metropolitane Landschap mbt onderzoek, monitoring, communicatie, events	€ 70.000	€ 41.376	€ 28.624
Totaal begroot voor 'De leefkwaliteit verbeteren'		€ 230.000	€ 211.376	€ 18.624
Versnellen van de transitie naar een schone economie				
<i>Versnellen van de energietransitie</i>				
4.8	Opstellen en uitvoeren van een regionale programma voor energie waarin de MRA-partners invulling geven aan het landelijke Energieakkoord en een bijdrage aan de Nationale Energieatlas.	€ 50.000	€ 85.481	€ -35.481
4.9	Opschalen van pilots van slimme en flexibele energiesystemen zoals smart grids, waarbij vraagsturing en energieopslag een rol spelen.	€ 30.000	€ 30.000	€ 0
4.10	Uitbreiden en verknopen van warmte/koudenetwerken in de MRA voor grotere efficiëntie en aansluiting van 300.000 extra woningequivalenten.	€ 50.000	€ 50.000	€ 0
4.11	Opstellen en uitvoeren van een regionaal programma voor het versnellen van energiebesparing.	€ 40.000	€ 40.000	€ 0
overig 4	Activiteiten, niet zijnde acties uit de MRA Agenda: Werkzaamheden Duurzaamheid mbt onderzoek, monitoring, communicatie, events	€ 60.000	€ 0	€ 60.000
Totaal begroot voor 'Versnellen van de transitie naar een schone economie'		€ 230.000	€ 205.481	€ 24.519

Beter verbinden				
<i>Verbeteren regionale netwerken</i>				
5.5	Onderzoeken welke nieuwe infrastructuurinvesteringen prioriteit hebben na 2025, zoals uitbreiding metronet, de IJmeerverbinding, A1, N23 en voltooiing van een 2e ring rond Amsterdam	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal begroot voor 'Beter verbinden'		€ 0	€ 0	€ 0
De metropool klimaatbestendiger maken				
<i>Verbeteren waterveiligheid en -kwaliteit</i>				
6.1	Een regionaal plan uitwerken voor de waterhuishouding waarin maatregelen staan op het gebied van calamiteitenvoorzieningen, waterberging, meerlaagse waterveiligheid, waterkwaliteit, verzilting van de landbouwgronden, bodemdaling en beperking van het watergebruik, onder meer in samenwerking met het Nationaal Deltaprogramma en andere rijksprogramma's	€ 100.000	€ 98.680	€ 1.320
6.2	Provincies, gemeenten en waterschappen wijzen waterbergingslocaties aan om zware buien op te kunnen vangen.			
6.3	Borgen dat bij beslissingen over grote infrastructurele ingrepen en vestiging van grote watervragers de veranderende klimaatopgave wordt meegenomen in omgevingsvisies.			
Totaal begroot voor 'De metropool klimaatbestendiger maken'		€ 100.000	€ 98.680	€ 1.320
Overige kosten / activiteiten				
overig	Vergaderkosten/bijeenkomsten Platform Ruimte	€ 10.000	€ 5.639	€ 4.361
overig	Budget voor urgente nieuwe projecten of activiteiten	€ 100.000	€ 110.000	€ -10.000
Totaal begroot voor 'Overige kosten / activiteiten'		€ 110.000	€ 115.639	€ -5.639
Totaal realisatie begroting Platform Ruimte 2018:		€ 1.200.000	€ 1.175.315	€ 24.685